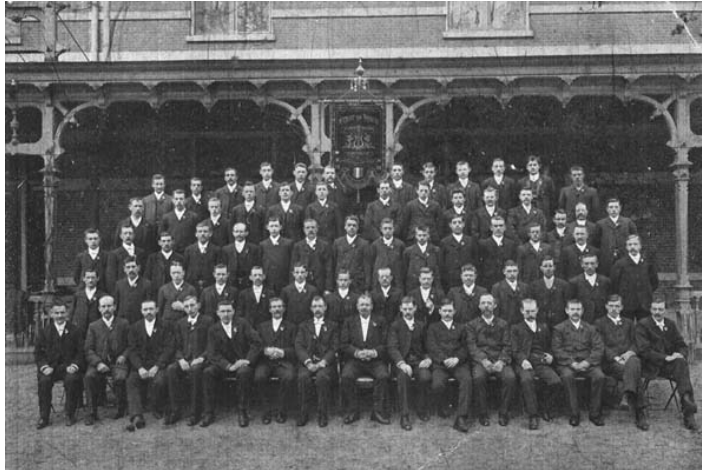

Hoe Kunst na Arbeid Koninklijk werd

KNA heeft sinds zijn oprichting in 1898 heel wat meegemaakt. Begonnen als fabriekskoor van de Dordtse Gasmeterfabriek, ontwikkelde KNA zich tot een landelijk bekend koor dat op concoursen menige hoofdprijs in de wacht sleepte. In het KNA-Nieuws van 21 januari 1958 beschrijft ex-secretaris W. Versteeg de jaren 30 van voor de oorlog, de periode waarin KNA de hoogste roem in zijn bestaan oogstte.

Het begon allemaal met de benoeming van de heer Henk van den Berg uit Den Haag tot dirigent van de KNA in mei 1928. Deze dirigent, die zich de titel van directeur aanmat, heeft tot ver na de oorlog de artistieke leiding in handen gehad. Al spoedig kwamen de successen in de vorm van muzikaal hoogstaande concerten. Zelfs in Antwerpen werden concerten gegeven, waarbij het koor publiekelijk werd geprezen door de toenmalige burgemeester Camiel Huysmans.

Het bestuur van KNA besloot deel te nemen aan concoursen. In 1932 behaalde KNA de 1^e prijs in de 1^e Afdeling en promoveerde daarmee tot de Superieure Afdeling. De roem van KNA was zelfs doorgedrongen tot België. KNA werd uitgenodigd te zingen tijdens de plechtige opening van de Scheldetunnel. Bij die gelegenheid werd het bestuur van KNA voorgesteld aan de koning van België. Voor de individuele leden van KNA was het een hele moeilijke tijd vanwege de hoge werkeloosheid. Ze moesten elke cent omkeren om aan hun vrijetijdsbesteding te kunnen blijven deelnemen.

In 1934 deed KNA mee aan een door Apollo uitgeschreven concours. Men schreef in voor de Hoogste Afdeling. Het verplichte werk was Les Soldats de Gideon van Saint-Saens. Het werd een groot succes: de 1^e prijs met algemene stemmen, met lof van de jury en de Directeursprijs! De overwinning werd groots gevierd, waarbij KNA zelfs serenades van Dordtse muziekverenigingen ten deel vielen.

KNA had de smaak te pakken. Op 31 mei 1936 toog KNA in gezelschap van een groot aantal supporters naar Rotterdam om deel te nemen aan het concours dat door S.H.V. Concordia was uitgeschreven. Als tegenstanders trof KNA 6 prominente koren uit de Hoogste Ereafdeling. Op het moment dat de jury onder doodse stilte de uitslag bekendmaakte, brak een waar pandemonium los: KNA had de 1^e prijs met algemene stemmen, lof van de jury en de Directeursprijs. Bovendien werd aan het koor een gouden medaille van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina uitgereikt. De grootste verrassing stond KNA nog te wachten. Toen KNA per trein arriveerde op het station van Dordrecht stonden daar alle Dordtse Muziekvereniging klaar om ze te onthalen op een muzikale intocht. Heel Dordrecht was uitgelopen. Een zegetocht in open rijtuigen door de stad volgde. Vanuit het hele land kwamen huldebetuigingen en felicitaties. Het was groot feest in de Merwestad!

In 1937 werden voorbereidingen getroffen voor het 40-jarig jubileum dat in 1938 zou plaatsvinden. Burgemeester Bleeker was zo geïnteresseerd dat hij zich regelmatig op de hoogte liet stellen van de vorderingen. Niet helemaal duidelijk was waar deze belangstelling vandaan kwam, maar daar kwam spoedig duidelijkheid in. Begin januari werd de voorzitter

van KNA, de heer H.T. de Jong, op het Stadhuis ontboden en daar werd hem medegedeeld dat het de koningin behaagd had KNA het "Koninklijk preadicaat" te verlenen.

KNA was Koninklijk geworden en gaf daar blijk van door op het volgende concours na de Maastrichter Staar tweede te worden. KNA behoorde tot de absolute top van Nederland!

Helaas volgde al snel de Tweede Wereldoorlog, die ook voor KNA een bijzonder moeilijke periode was. Halverwege de oorlog kreeg KNA een conflict met zijn dirigent Henk van den Berg. KNA kon hem niet meer betalen en ontsloeg hem. Van den Berg vocht met succes zijn ontslag aan en op last van de Kultuurkamer moest KNA hem terugnemen. Na de oorlog werd de ruzie voorgezet en het duurde enkele jaren voordat Henk van de Berg weer in genade werd aangenomen. In het artikel "Hoe KNA de oorlog doorkwam" staat deze episode uitgebreid beschreven.

Fred van Os
6 juli 2006